

Underbilag 2 til bilag 2.

Ad skrivelse af 13. december 1957 fra folketingets udvalg vedrørende skolelovsforslagene.

Spørgsmål 4:

Hvorledes vil ministeren stille sig til at inddrage de under åndssvageforsorgen hørende eksterntatskoler under det almindelige skolevæsen dels af hensyn til eksterntatskolernes elever og deres forældre, dels for derved at skabe bedre overensstemmelse mellem de forskellige skoleformers afgrænsning og elevernes forskellige intelligens?

Svar:

Eksterntatskolerne er skoler for åndssvage (særlig lettere åndssvage) børn, der er således stillet, at de kan bo hjemme. Der er for tiden ca. 20 af disse skoler, og de er alle oprettet inden for den sidste halve snes år, de fleste inden for de sidste 5 år. Skolerne drives af åndssvageforsorgen og har i flere tilfælde til huse i lejede lokaler. Behovet for denne kategori af skoler anses ikke for dækket med dette antal, ligesom skolernes bygningsmæssige forhold er utilfredsstillende.

Eleverne i eksterntatskolerne er så dårligt begavede, at de ikke kan undervises i folkeskolen, herunder folkeskolens særundervisning for svagt begavede; men de er langt fra alle inddraget under åndssvageforsorgen. Undervisningen af dem kræver en først i de senere år udviklet speciel teknik og et højere mål af individuel vejledning, end det er muligt at give i hjælpeskolen. Det må derfor nok fastholdes, at undervisningen af de pågældende børn bør ske i særlige skoler.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt sådanne særlige skoler bør indgå som led af folkeskolen, eller om opgaven bør løses af særfor sorgen, kan der fremføres forskellige grunde for hver af disse løsninger.

Som begrundelse for, at eksterntatskolerne inddrages under folkeskolen, er det blevet fremført, at eksterntatskolerne overvejende er undervisningsanstalter og bør præges mere af pædagogiske hensyn end af forsorgshensyn, at en betydelig del af eleverne, formentlig ca. halvdelen, ikke er inddraget under åndssvageforsorgen, og at der ved en inddragelse af eksterntatskolerne under folkeskolen kunne skabes bedre muligheder for flytning fra hjælpeskole til eksterntatskole og tilbage, ligesom sådanne flytninger måske lettere ville blive accepteret af forældrene, og at der kunne åbnes mulighed for en bedre tilrettelæggelse af undervisningen af de svagest begavede, ikke åndssvage børn i landkommunerne.

Som begrundelse for, at eksterntatskolerne bør forblive under åndssvageforsorgen, er det på den anden side blevet anført, at tilknytningen til forsorgen muliggør ydelse af tøjhjælp og udvidet lægetilsyn. Det er endvidere blevet anført, at en del af eksterntatskolernes elever i løbet af skoletiden bliver inddraget under forsorgen, og at endnu en del af dem inddrages under forsorgen ved skoletidens ophør. Eksterntatskolerne virker altså i mange tilfælde som en slags forgård til forsorgen og gør derved overgangen til forsorgen lettere at acceptere for forældrene, ligesom man opnår at få en del børn og unge inddraget under forsorgen, som ellers først ville komme der, når de efter endt skolegang har vist ikke at kunne klare sig i livet. Ligeledes er det blevet anført, at overflytninger mellem internatafdelinger og eksterntatafdelinger lettere vil kunne gennemføres, når også eksterntatafdelingerne er en del af forsorgen.

Der kan formentlig påpeges yderligere grunde til støtte for hver af de omhandlede løsninger, og i øvrigt måtte en række ret vanskelige administrative problemer løses ved en eventuel henlæggelse af eksterntat-